

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skribanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt
Nyilttár sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Petőfi Sándor

Ötven évvel ezelőtt a lángész csillagrendszerében kihunyt egy nap. Petőfi Sándor meghalt.

Meghalt? Eltűnt a segesvári csatásikon, nem látta aztán senki, de meghalt-e? Hitt-e valaha ez a nemzet az ő halálában? Nem várta-e törhetetlen bittel, örök bizakodással, hogy visszajő? Legendás ködbe burkolt alakja nem tűnt-e fel majd itt, majd ott és a székely havasok között nem látják-e most is bolyongani őt? S mesevirágokkal átszőtt története szájról-szájra száll. S alakja mindegyre tisztábban tündököl a mythikus fényes ködben és átragyog ezredévek homályán is.

Ötven éve annak, hogy utoljára látták őt. Amikor a magyar szabadság egét elfedte, gyászba borította az északi felleg, akkor eltűnt ő is. És azóta folyton növekvő szeretettel veszi körül őt ez a nemzet. Mert hiszen vannak poétáink, nagyok és nagyobbak. De Petőfi Sándor a mi lelkünknek, a mi szívünknek igazi költője. Ő benne szinte testet öltött a magyarság géniusza és az ő költészete igazán onnan való „az al-

föld tengersik vidékéről.“

És az ő élete, az ő pályafutása oly egész, oly hatalmasan tökéletes volt, hogy sem hozzá tenni, sem elvenni belőle nem lehet. Petőfi Sándornak úgy kellett élnie, amint élt és úgy kellett el-tűnnie amint eltűnt. Zengő csatadala végig kísérte szabadságharcunk egész felséges tusáját. Ő már akkor „véres napokról“ álmodott, mikor még senki sem sejtette a forradalmat. És ott volt mindvégig a harezban. A márcziusi nagy napon is, de akkor is, amikor „három napig dörgött az ágyu Vizakna és Déva között.“ És az utolsó ágyudörgéssel elnémult ő is.

Ötven esztendő elmúltával ime ünnepeljük őt. Jól esik ünnepele-nünk, mert hiszen önönmagunkat a magyar faj diadalmas géniuszát ünnepeljük benne.

Ünnepli őt az egész ország. Ennek a magyar földnek a szive rezdül talán meg egy bánatosan szerelmes dobbanásban, amikor ezrek összegyűlnek a segesvári mezőn és az ő nagyságát ünneplik. A segesvári mezőre elzarándokol az országgyűlés küldöttsége; annak a népképviselőnek a küldöttsége, amelyet ő segített megteremtteni. Elzarándokol a kor-

mány képviselője, azé a parlamentáris kormányé, amelyet ő segített megalkotni. Elzarándokol az az irodalmi társaság, amelynek az ő neve ad létjogosultságot. És mindenekfelett elzarándokolnak ezrei a magyar népnek, amelynek ő dicsőséget szerzett, amely őt a szívébe fogadta.

Nem érdemelnék meg Petőfi Sándort, ha méltón nem ünnepelelnék őt. „Az a nemzet nagy, amely megbecsüli nagyjait.“ Ő úgy szerette volna nemzetét nagy-nak és egységesnek látni. Őt ünnepelevén ime, nagy és egységes ez a nemzet. Az ő neve egyesít kibékít mindenkit, aki magyar-nak vallja magát, az ő reá való emlékezés belopja a lelkesedés tüzét a hideg szívekbe.

Ötven év óta a Petőfi Sándor hatása alatt áll a magyar nemzet. Ötven év óta az ő dalaiból tanul lelkesedni a magyar ifjuság és ötven év óta az ő „Talpra magyar“ja lángol márczius idusán az ajkokról. Ő benne találta meg a magyar nép és ő általa hódította meg a magyar nép Magyarországot.

A magyar népnek nemzetté levése az ő diadala. A Petőfi Sándor hatása nagy és örökkévaló.

T Á R C Z A.

Nem kérdezem . . .

*Nem kérdezem, szeretsz-e engemet,
Vagy boldogít-e ez a szerelem?
Boldogtalan az sohasem lehet,
Aki szeret — szeretve végtelen.
Mint annyi más, én is ifju vagyok;
Munkára tette, mindig kész karom;
Hű szív az, mit szerelmedért adok,
S cserébe csak szivedet akarom.
Hogy boldog vagy szeretve általam,
Édes leánykám nem is kétkedem —
De ezt az üdvöt én adom magam,
Vagy más is adhatná azt kivülem?*

*Oh mond leányka, fájna-e neked,
Ha elhagynálak hazug, hűtelen,
És más ölében tudva engemet,
Gyógyulna-e ez a seb sziveden?
Amit az ajkam néked hazudott,
Ha más beszélné, elhinnél szavát,
S amit szerelmem néked nem adott,*

*Elég vón az, mit más helyébe ad?
Avagy siratnál hütlenségemet,
S nem volna vágyad semmi más után?..
Lelkemnek üdvé, aki így szeret,
Csak az szeret őszintén, igazán.*

Gerő Lajos.

Eljegyzés után.

Vigan, füttyörészve lép ki a kapuból Hollósy Pista. Most hagyta el menyaszszonyát. Az eljegyzéséről jön. Az utolsó vendégek rég eltávoztak, mikor Flóra elereszté őt magától. Nagyon szereti őt ez a leány. S milyen parthie. Kifizeti hitelezőit mind. . . mind. Azután rendes életet folytat. Milyen remek asszonyka lesz is az ő Flórájából s hogy fogja ő szeretni, dédelgetni, mindig otthon fog tartózkodni, haza fogja huzni az a szép asszony, kft csak nem hagyhat magára egy fél perczig sem Jobb szeretné ha nem volna olyan gazdag, de hát akkor szerelmük czéltalan lenne. Tele adóssággal, nyakig váltókkal s ugyan szegény leányt ve-

hetne-e feleségül? Ha a nyomort akarná vele megosztani, akkor igen. De tud-e nyomorogni? Nem költötte el egész örökségét s nem kellett-e mindig négyszer annyi, mint a mekkora a fizetése? Most lesz tiszta akkora is, oh de nem fognak elkölteni annyit. Takarékos lesz, fiatalkori ostobaságaival felhagy, a nyarat neje birtokán tölti, majd lábra kap ő csakhamar. Hejh, milyen boldog is az ember, ha szerelmes, milyen munkakedvet, lelkiert is teremt a kialvó kötelességtudás a szeretett lény iránt.

És Hollósy Pista csak a jövővel foglalkozik, s nem gondol a multra, nem tördök a mult alakjaival, elmosódnak emlékében.

— Akkor még könnyelmű voltam, a multért nem számolok, az nem az én multam, az az ember meghalt; én új ember vagyok, bizony, mert új életet folytatok.

S megnyugtatta csakugyan lelkiismeretét. Végig megy a köruton. Mintha nappal volna, annyian járnak, kelnek a világváros ez utcáján. Elér a nemzeti szin-

Hatása nemcsak a korára volt, hanem mi reánk is, és azokra is, akik utánunk jönnek. Petőfi Sándor azok közül való, akik örök-ké fiatalok, soha túl nem haladtak.

Petőfi Sándor nem egy párté nem néhány emberé. Hiszen az ő nagy szívének még az a szeretet is kevés volt, amelylyel nemzetét körülövezte. Hiszen ő a világszabadságért, az egész emberiség üdvéért harcolt. Azért esett el a segesvári csatásikon, ahová most őt ünnepelni megy nemzete. A millióké immár ő. Aki visszatért az istenségbe, amelynek része volt.

Glóriás alakja egyre nő. Glóriás alakját mesevirágokkal fonja át a nép szeretete. Hatása nagy és örök kiváló és lángoló lelkesedés kél most is dalai nyomán.

Petőfi Sándort most ünnepli a magyar nemzet és szívébe hordja örökké. Mert amíg magyar nemzet él, addig önönmagát, a magyar géniusz diadalmas hódítását ünnepli minden idők legnagyobb magyar költőjében, Petőfi Sándorban.

Hirek

— Petőfi ünneplése Barcon.

Most, midőn a legnagyobb magyar költőnek, Petőfi Sándornak a csatásikoni dies ő eleste 50 éves évfordulóján kegyeletes emlékünnepet ül az ország, hogy a befolyt összegekből a nagy költőhöz méltó, maradandó emléket emeljenek, az úgy nevezett „Petőfiház“-at: városunk nemeskeblű fiatalága, az itthon időző középtanodai ifjuság körében is mozgalom indult meg, hogy aztán városunk közönsége is, ha csak parányi összeggel, hozzájáruljon a nemzet által emelendő emléképilethez. Ifjaink nemes elhatározása csakhamar testet is öltött s az ünnepély vasárnap, f. hó 30-án d. u. 5 órakor tartatik meg a baresi kasinó nagytermében. Az ünnepély programját itt adjuk: 1.) Megnyitó, tartja: Schapszon Géza. 2.) Szózat, énekl: az ifjuság. 3.) Petőfiről, elő-

házhöz. Ép tódul ki a preimérről a közönség, megy át a mellette levő vendéglőbe.

Szól a cigány, a zene hangjai olyan esábosak a Hollósy Pista mulatni akar, mulatni akar egy nagyot utoljára. Hadd sirjon még ma neki a cigány vonója, hadd durrogjon utoljára a pezsgő palaczk. Igazán utoljára. Érzí, hogy rosszat csinál, érzi, hogy végzete lesz ez a mai kiesapongás, de nem tud parancsolni lábainak s bemegy, hova a zene esábos hangjai csalják . . . csalják. . .

Ott mulatott éjjél után 2 óráig. De nem izlett a bor, nem a pezsgő, keserű érzés, fájó lidéreznyomás szállta meg s a zene hangjaira sem vidult fel, hanem inkább zokogott. Majd fázni kezdett a füledt teremben s végre érezte, hogy rosszul kell lennie, haza megy és lefekszik.

Fizetek! szól rekedten a pinczérnek, megszámlálatlanul nyom egy esomó bankjegyet az odasiető Jeannak s kibortorkál az utczára.

adja: Brüll Kálmán. 4.) Petőfi „Nemzeti dal“ szavalja: Schulhof Győző. 5.) Nép-dalok, zongorán előadja: Schapszon Géza. 6.) Petőfi, „Egy gondolat bánt engemet“ szavalja: Zitter Rezső. 7.) Petőfi költészetének méltatása, tartja: Schapszon Géza. 8.) Hymnus, énekl: az ifjuság. 8.) Zárszó, tartja: Valkó Gyula ur.

— **Rege egy kintornás párról.** A napokban, nevezetesen hétfőn egy kintornás pár járt Barcon, hatalmas zongoraverklíjüket koesin egy szürke ló vontatta s a nép szívesen hallgatta el a zongora ábrándos dalait. Midőn a verklispár befejezte utczai-concertjét, s távozni készült, felháborodással tünt fel többeknek a Tarnóczai-utca körül lakóknak, hogy a művészpár, felváltva hol az ember, hol pedig a felesége kegyetlenül ütöttek egy 12 éves körüli kis lányt, kit úgy látszik, erővel magukkal cipeltek, s ki pedig mindenáron szabadulni kívánt pártfogásuk alól s kétségbeesetten sirt, spanaszzkodott egypár körülállónak, hogy mentsek meg őt a verklistől, mert akarata ellenére hurezolják őt magukkal és többet ütik, mind enni adnak neki. De végre is az ütés hallgatásra parancsolta a lánykát, ki parancsokra meghunyászkodva rejtette el magát a koesi fenekén, a kintorna alatt, s a kintornás pár nyugodtan haladt tovább kifelé Barcsról. A leányka titokzatos s mostoha sorsa meghatott többeket különösen egy nőt, nevezetesen Berger Miksa szabó feleségét, ki nem érte be a szánakozásokkal, hanem a körül álló férfiakat felszóllította, hogy menjenek a koesi után s mentsek meg a kegyetlen pártól a kis leányt. A tanácsra hallgatva Rosenberg Jakab és Auspitz fiatal kereskedők, a koesi után szaladtak s a verklis megállásra szólították fel, majd a kis leány felől kérdezősködtek tőle. A verklis azonban vonakodott kérdésükre felvilágosítást adni, s azzal felelt nekik vissza, hogy semmi közük nekik a leányhoz. A kis leány halva a nem várt pártfogók szavait, előbujt sirva a koesi fenekéről, s könyörgött, hogy mentsek meg őt a verklistől, kik neki nem szülei, s csak akarata ellenére hurezolják. Rosenberg ekkor hogy jobban ezélt érjen, eselhez folyamodott, s bár kissé komikus a dolog, de hát tekintve az emberbaráti ezélt, megbo-

Alig megy két lépést a kapu előtt, komolyan, magába mélyedten, midőn gyermekhang üti meg fülét.

— Bácsi, kérek egy kis alamizsnát, mama nagyon beteg és mi oly sokat éhezünk.

Hollósy felpillant. Egy alélt nő ott alszik állva a kapunál, a fáradságtól kimerülten és gyermeke, kis öt éves fiú, szoknyájába kapaszkodva esdő arezczal néz reá.

Hollósy a szívéhez kap. Eltántorodik s részegsége elszáll, előtte áll a sivár való és ő józanul látja azt.

Ez a nő az ő szeretője volt és ez a gyermek az ő gyermeke. Idáig jutott az, ki az ő szerelmére hallgatott és idáig jutott az a gyermek, ki az ő bűnös viszonyának gyümölese.

A nő pedig aludt tovább s nem tudta, hogy itt áll előtte az, kinek ő odaadta mindenét.

Hollósy nézte, nézte a beteg vézna teremest, azután kirakta zsebei tartalmát odaadta lánczát, óráját értékes gyűrűit

esátható, hogy a különben foglalkozására nézve békés borjukeskedő a verklis előtt szolgabírónak adta ki magát, mi úgy látszik, hogy imponált is a verklisnek, mert ezután már engedékenyebb hangon kezdett beszélni, különösen midőn Rosenberg rendőr és esendőrrel fenyegette, ha koesijával rögtön vissza nem fordul a bírósághoz, magát igazolni. Sakadt is nyomban egy rendőr, ki aztán a verklispárt a bíróság elé kísérte, igazolás végett. Itt a vallatás nyomán kitünt, hogy a leányka gyulaveezi (Slavonia) illetőségű Kovács János napszámos ember gyermeke, ki a leánykát saját beleegyezésével adta a kintornás párnak. A leányka is azt vallja, hogy ő atyja parancsára követte a verkliseket, kik atyjának ígéretet tettek, hogy náluk jó dolga lesz s szépen fogják ruházni, de e helyett mostohán bántak vele, verték, és éhezették. A verklispárt, kiknek különben rendben volt igazolványuk, elbocsájtották, de a kis lányt elvették tőlük, s több jószívű család vállalkozott, hogy a kis lányt magához veszi s így Stigler István építő vállalkozó vette pártfogása alá, kinek eselédje jól ismeri a kis lányt még Gyulaveczről. A mostoha szívű apa iránt tovább folyik a vizsgálat.

— **A barsc-pakráczai h. é. vasutársaság** június 30-án tartotta bárdányi Brám Miksa lovag ministeri tanácsos elnöklete alatt és a kormány képviselőjének Ehrenhöfer Aladár osztálytanácsosnak jelenlétében ez idei közgyűlést, melyen 888 részvény volt 18 részvényes által képviselve. A közgyűlés szabályszerűen történt egybehívásának és határozatképességének konstatálása után elnök a jegyzőkönyv vezetésével dr. Czöldér János jogtanácsost, annak hitelesítésével pedig Schlosser Nándor és Babos Ödön részvényeseket bizta meg. Az igazgatóság felolvasottnak tekintett jelentése behatdan foglalkozik a végrehajtott építkezésekkel és átalakítási munkálatokkal, melyek közül különösen a töltések esuzamlásainak megakadályozására a fővonalon létesített kiegészítő munkálatok érdemelnék említest, melyek által a pálya értéke lényegesen emelkedett. A posta szállításáért megállapított 16,000 frnyi általány felvételts az üzleti bevételek javára iratott. A társaság üzleteredményei a lefolyt évben jóval kedvezőbbben alakultak. Az elegy-

mind, pénzt, csak azt a kis karikagyűrűt tartotta meg, mit ma huzott ujjára Flóra, ennek a nőnek utódja.

S Hollósy haza vánszorgott. Anélkül, hogy megszorította volna a nő jobbát s megcsókolta volna gyermekét.

Odahaza leroskadt egy karszékbe. Elfojtotta a zokogást, mi mellét tépdeste s gondolkozni próbált.

— Mit tegyen? Mondjon le Flóráról? Soha. Ragadja ki a kolduló gyomorból a nőt s gyermekét, vegye maga mellé? S így mi várna rájuk? Czifra nyomoruság. Nyugtassa meg lelkiismeretét s hagyja magára a szerencsétlen anyát gyermekével. Agyongyötörne lelkiismeretes megmérgezné házasetét. Nincs mód, nincs más menekvés, mint lemondani Flóráról és a társadalom irgalmára, a sorsra bízni gyermekét. . . .

Reggel a takarítónő agyát keresztül löve, halva találta Hollósy Pistát.

— Különös, suttogták barátai, most mikor révpartra ért, épp most a gazdag leánynyal való eljegyzése után? Különös. **Ipsilon.**

bevétel 339,810.73 (18,285.27) frt volt, az üzleti kiadások 215,669.60 (-20,795.53) frt. Az üzleti fölösleg 124,141.13 (49,044.80) frt. Az üzleti kiadások csökkenését az okozta, hogy a pályatest folytonos megszilárdulása következtében az al- és felépítmény fentartása kevesebb költséget igényelt. A déli vasutnak az üzleti fölösleg 300,000 frt. erejéig való kiegészítése összesen 175,538.87 frt; az elsőbbségi részvények beváltására 292,620 frt fordított, 7,380 pedig a jövődelmi számla külön alapjához esatoltott. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s úgy az igazgatóságnak mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Végül a szükséges választások ejtettek meg, a midőn egyhangulag az igazgatóságba bárdányi Brám Miksa lovag, gróf Jankovich Aladár, Tüköry Alajos, Schüller Oszkár és Guttman Uzor, a felügyelő bizottságban pedig Kiss Aladár, dr. Kaizl Alfréd és Franschis Adolf és Schlosser Nándor (póttag) jutottak. A közgyűlés után azonnal megalakult az igazgatóság, mely elnökévé bárdányi Brám Miksa lovagot, alelnökévé pedig gróf Jankovich Aladárt választotta. (Á. P. SZ.)

— **A Barcs-Kaposvári vasut** kiépítése mint hírlék, még nem tűnt le a megvalósulás teréről, amennyiben újabb több érdekelt község hajlandó hozzájárulni a kiépítés költségéhez. A terv megvalósulása mindenestre előnyös lenne városunkra.

— **Csokonyában** jul. 30-án (vasárnap) d. u. 4 órakor Petőfi S. gyászos elestének 50-ik évfordulati emlékére gyászünnepély tartatik az alsó templomtéren (rossz idő esetében a község házában) ünnepi beszéd, szavalás s énekkari gyásznékek elmondása stb. által.

— **Ritka égi tűnemény.** Verőce táján e hó 14-én több oldalról egybehangzóan igen ritka fénytani tűneményt észleltek a holdon, ugyanis jelzett napon 11 órakor este a holdon nagyon jól, minden rajzával észrevehető keresztalak látszott, melynek szélei kifelé vastagabbak, befelé vékonyodtak a hold körén túlterjedtek. A kereszt alakja hasonlított kicsinyben az érdem keresztéhez. Hadd fejtsek meg astronomusaink e tűneményt.

— **Az aratás áldozatai.** Az egész vidékről különféle meg-megisméltendő szerencsétlenségekről értesítenek, így Kaszálóvicszon egy ember vőtagját a gép teljesen összeroncolta és a szerencsétlen áldozata is lett bajának.

Therezienfelden Lesetár András is saját vigyázatlansága következtében szinte életével lakolt. Bal lábát a czombtőg a gép a szó szoros értelmében összeroncolta. A szerencsétlen lábát amputálták, de az előzőleg szenvedett nagy vérvesztés folytán nem sokára ez után elhunyt.

Rusánból egy szintén halál'ál végződő napszurási eset volt. Ugyanacsak e helyen vigyázatlanságból egy kaszás a marokszedő lábát négy helyen megsértette.

— **Juliális.** A szuloki fiatalság által e hó 23-án tartott nyári mulatság kedvező szép időben folyt le s igen kedélyesnek mondható, noha nagy társaság nem volt jelen a mulatságon. A kedélyes mulatok mintegy éjfélig maradtak együtt a szabadban lampionok világítása mellett. A mulatság után 5 frt. tiszta jövedelem

maradt, mely összeg azon iskolás fiúk között osztatott ki, kik a magyar nyelv előmenetelében legtöbb eredményt tudnak felmutatni.

— **Dévai Nep. János** szuloki kántortanító végül még arra kér bennünket, hogy az őt méltatlanul ért vádakkal szemben adjunk helyt lapunkban azon bizonyítványnak, melyet részére, s kérésére Szauder Antal volt pécsi képezdei tanár, s jelenleg göresönyi plebános állított ki az 1857-58-59-iki évekről. A bizonyítványt a megleghangu kisérő levéllel itt közöljük:

Kedves jó Tanítványam!

Becses sorait ma kaptam meg. A kívánt bizonyítványt még ma feladtam a postára, hogy mielőbb megkaphassa azt.

Mindenkor örvendek, ha kedves volt tanítványainak is bármiben szolgálatára lehetek mindenkor örvendevén, ha kedves felejtetlen tanítványaimnak és ezek között a jelesek legjelesbikének, kedves Donneremnek, valamiben szolgálatára lehetek.

Csókolván önt ezerszer, idezárva a bizonyítványt és a bélyegeket, vagyok változatban hűséggel Göresönyben 1899. július hó 17. öszintén szerető régi tanára **Szauder Antal s. k.** göresönyi plebános.

A bizonyítvány pedig ez: Én tisztelttel alulírott Szauder Antal, jelenleg göresönyi plebános, Dévai Nep. János, szuloki r. k. kántortanító ur megkeresésére teljes készséggel és lelkiismeretesen bizonyíthatom a következőket:

1.) Dévai Nep. János ur az 1857—8 és 1858—9-i tanévekben a pécsi püspöki tanítóképezdeben 59 tanulótlarsa között mint a tantárgyakban való előmenetelére, mint erkölcsi viseletére nézve legkitünőbb tanítványom volt. Két tanéven át voltam mint tanítóképezdei tanár oktatója és az 1859-i tanév végével megtartott tanképzési vizsgálatok alkalmával magyar és német tannyelven tartotta meg mintaelőadásait az osztályok látogatása alkalmával. Mint kitünő szorgalmu és szép tehetségű tanítójelöltet jelenlétemben két ízben is dícsérettel kitüntette Greschner nep. János akkori es. kir. iskolatanácsos.

2.) Dévai nep. János a tanítóképezdei két évi tanfolyam alatt már 40 év előtt oly jeles eredménnyel volt képes magyar nyelven tanítani, hogy én őt bátran ajánlhattam több pécsi német család részére házi tanítónak és mint ilyen házi tanító a legszebb sikerrel tanította meg a német családot és ezek között még abban a német világban a es. kir. tisztviselő fiait és leányait a magyar nyelvre, sőt mi több, még a cseh, morva és német származású tisztviselők és ezek nejei is tanultak tőle magyarul.

3.) Dévai nep. János ur tehát már abban a németesítő korszakban tevékeny terjesztője volt a magyar nyelv alapos megtanulásának. Mint németbolyi tanító is az elhunyt lelkes Kubinyi Elek néhai németbolyi esperes-tanfolyag és plebános oldala mellett ernyedetlen buzgalommal, bámulatos tevékenységgel és a legszebb, a legkitünőbb eredménnyel tanította a németbolyi tanulóifjúságot a magyar nyelvre. Mindezt én tudom legjobban, aki Dévai nep. János ur működését mig Pécsen tanítóképezdei és állami főreáliskolai igazgató valék, gondos figyelemmel és igazi lelki örömmel kísértem.

Mindezt kezem aláírása — és hiva-

talos peccétemmel megerősítve, lelkiismeretesen bizonyítom és kimondhatatlanul örvendek, hogy e jeles tanítványomnak hazafiaságáról, legdrágább hazafiúi érzelmeiről és a magyar nyelvben való jártaságáról még 40 év után is ily fényes tartalmu bizonyítványt állítottam ki. Kelt Göresönyben, 1899. július 17-én.

Szauder Antal s. k. göresönyi plebános, volt pécsi képezdei tanár, volt tanítóképezdei, elemi mintafőtanodai és m. kir. állami főreáliskolai igazgató és a „Kalauz“ nevelészet és tanügyi szakkönyv volt szerkesztője. A Pécs egyházmegye göresönyi plebánia hivatal peccéttje.

— **Ki szeret jó regényeket olvasni?** Lapunk közt talán egy sincs, a mely oly súlyt fektetne regényeire, mint a „Budapest“ képes pol. napilap. Folyvást két regényt közöl egyszerre, amelyek közül az egyik számozva könyvalakban jelenik meg; úgy, hogy aki a közléseket félretévén beköttei, csakhamar egy egész kis könyvtárt gyűjthet magának. Dícséretreméltó, hogy a „Budapest“ regényei nemesak magas irodalmi színvonalon állanak, hanem egyuttal rendkívül érdekesítőek is. Aki tehát szereti a jó és érdekes regényeket: bátran ajánlhatjuk neki a „Budapest“-et, amely lap tudvalevőleg hirei tekintetében is egyik legjobb újságunk. Előfizetési ára: egy évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt. Az előfizetések Budapest, IV. Sarkantyus-utca 3. sz. a. küldendők.

— **Gazdák figyelmébe.** Gazdáink szives figyelmébe ajánljuk a görgetegi bérgazdaságban eladandó állatt s egyéb féléket, u. m. 100 drb. tenyészsertés, 240 drb. februári sülde, 1100 drb. közép finom gyapjuu birka, 100 drb. merino prekosz keszthelyi m. kir. gazdasági-tanintézetből hozatott kos, mely felsoroltak bármikor megtekinthetők és megvehetők. Eladatik továbbá egy legjobb karban levő 8 lóerejű gőzcséplőgép elevátorral; 32 drb. ökör s lófogat, mely utóbbiak csak augusztus vége felé vehetők át. S végül eladatik egy oly malom felszerelés, mely gőzhajtásra is alkalmas.

— **Somogy vármegye területén** a következő állatbetegségek vannak: Takonykór: Csökölly 1 u., Csurgó 1 u., Ede 1 udvar, Gige 1 u., Karád 1 u., Lábod 1 udvar, N.-Hárságy 1 u., Német-Ujfalu 1 u., Pettend 1 u., Szabás 1 u., összesen 10 község 10 udvar. Tenyészbenaság és hólyagos kiütés: Bálványos 1 udv. Rühkór: Lengyeltóti 2 udvar. Sertésorbánéz: Pateza 3 u., összesen 1 község 3 udvar. Sertésvész: Babon 16 u., Böhönye 2 u., Boronka 1 u., Csurgó 1 u., Endréd 1 ud., Faluhidvég 1 u., Falu-Szemes 6 u., Gamas 1 u., Gölle 1 u., Igal 1 u., Kálmán-esa 1 u., Kapoly 1 u., Kéthely 1 u., Kony 1 u., Látrány 1 u., Mernye 1 u., Mosdos 1 u., N.-Berény 8 u., N.-Dobsza 1 u., Ötvös 1 u., Péterhida 1 u., Sámson 1 u., Somogyvár 1 u., Szönyér 1 u., Szolád 8 u., Tur 1 u., Zimány 1 u., összesen 27 község.

Nyilt levél

Frick Lajos mkei r. kath. kántortanító urnak.

Kedves Kartársam!

Idegen ajku polgártársaink magyarosításán s köznépünk vallásérkölesi ne-

vélésén gyönyörködő lelkem nagy örömben és kedves meglepetésben részesült folyó hó 23-án Varazsd, Topliczán. Ekkor történt, hogy egy 59 éves miki polgár jött oda fürdőzésre s véletlenül lakó társammá lett. Első tekintetre megtetszett nekem a jó képű s magyarul elég jól beszélő polgártárs. Mennyire fokozódott aztán nagyrabecsülésem iránta, mikor észrevettem, hogy elhozta magával olvasásra a „Képes Néplap”-ot és ájtatoskodásának gyakorolhatására a „Jó illatu kis rózsás-kert” című imádságos könyvet. Örömmel hallottam tőle, hogy náluk (Mikén) többen is jártnak magyar ujságot. Mindjárt a miki tanítókra gondoltam s köztük Önre is, kedves kartárs, kinek bizonyára sok érdeme van abban, hogy Mikén a magyarosodás oly örvendetes lendületet vett s a köznép oly valláserkölesös érületű. Áldja meg érte Önt és derék munkatársait a magyarok Istene! A csekélységemtől eredő ezen elismerés értékét kívántam fokozni azzal, hogy nyílt levélben tettem ezt. Boesássu meg ezt nekem általános ismert és becsült — szerénysége!

In hoc signo vinces. Excelsior!

Isten áldását kéri Önre, kedves családjára és nemes munkálkodására

Csokonya, 1899. jul. 28.

Szerető pályatársa:

Szalóky Dániel

ev. ref. tanító.

Másolat.

44380 szhoz.

99.

Pályázat.

A posta és távirida és távbeszélő kezelési szolgálatra alkalmazandó és a XI. fizetési osztályban 500 frttól 700 frtig emelkedő évi fizetéssel továbbá az 1893. évi IV. t.-cz. által megállapított lakpénz illetményekkel javadalmazott posta és távirida segédtsztek kiképzésére folyó évi szeptember hó 15-től kezdve hat hónapra terjedő gyakorlati tanfolyamokat nyitok a következő posta és távirida hivataloknál

1.) A budapesti posta és távirida igazgatóság kerületében: Esztergomban és Kecskeméten;

2.) a kassai posta és távirida igazgatóság kerületében: Rozsnyón és Ungvárt;

3.) a kolozsvári posta és távirida igazgatóság kerületében: Brassóban és Marosvásárhelyen;

4.) a nagyváradai posta és távirida igazgatóság kerületében: Aradon és Debreczenben;

5. a pécsi posta és távirida igazgatóság kerületében: Mohácsos és Nagy-Kanizsán;

6. a pozsoyi posta és távirida igazgatóság kerületében: Érsekújvárott és Liptó-Szent-Miklóson;

7. a soproni posta és távirida igazgatóság kerületében: Székesfehérvárott és Szombathelyen;

8.) a temesvári posta és távirida igazgatóság kerületében: Verseczen és Zomborban és végül

9.) a zágrábi posta és távirida igazgatóság kerületében: Eszék felsővárosban és Zimony városban;

Ezen tanfolyamokra hallgatók felvételnek: a.) első sorban 1873. évi II. t. cz. 5. §-a értelmében kisebb hivatalnoki alkalmaztatásra igényjogosultsággal bíró

igazolványos katonai altisztek; b.) postamesteri vagy kiadói minőségben szolgáló oly férfiak, kik a gymnasium, reáliskola vagy polgári iskola negyedik osztályát avagy ezekkel egyenrangú más iskolák megfelelő osztályait sikerrel elvégezték; c. ugyanezen iskolai előképzettséggel bíró és 18 életévüket meghaladott más férfiak, végül ha ily pályázók kellő számmal nem jelentkeznek, d.) a fenti iskolai előképzettséggel rendelkező 16-ik életévüket betöltött ifjak is.

A felvételre megkivántatik továbbá annak igazolása, hogy folyamodó

1.) a 35. életévét még nem haladta túl, 2.) magyar állampolgár; 3.) a magyar, illetve ha horvát-slavonországi illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja; 4.) feddhetetlen előéletű 5.) a posta és távirida szolgálatra testileg is teljesen alkalmas, mely utóbbi körülmény orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. A tanfolyamok hallgatói beiratás és tandíj fejében Tíz (10) frtot kötelesek fizetni s ezen díj fizetése alól csak igazolványos katonai altisztek mentetnek fel.

A tanfolyam szabályszerű bevégzése és az előirt szakvizsga letétele után a hallgatók posta és távirida segédtszti állásra képesítést nyernek, illetve a posta és távirida segédtszti jelöltek létszámába fölvetetnek s a katonai igazolvánnyal bíró segédtszti jelöltek az üresedéshez képest lehetőleg azonnal, a többiek pedig magatartásukhoz és haszonvetőségükhöz képest a d.) pont alatt említett hallgatók azonban kinevezetésre csak 18-ik életévük betöltése után, számíthatnak.

Akik ezen tanfolyamokba belépni óhajtanak, sajátkezüleg irt születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket f. évi augusztus hó 31-éig és pedig a már közszolgálatban állók, rendes előjárásuk után, a többiek pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester közvetítésével, a fentebb említett és a tanfolyam helyére nézve illetékes posta és távirida igazgatósághoz nyújtásuk be.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Budapesten, 1899. július hó 17-én.

a másolat hitelül:

Faragó.

Irodalom.

— **Sokrates.** A görög philosophiát ő fektette erkölcsi alapra. Komoly, rideg ember volt, ki az életben mindig csak a fogyatkozásokat látta, s magas elveinek elfajulását. Athén utcáin szóba állott mindenkiel, s mindig tanított. Kérdésködött valamiről, s rávezette az embereket, hogy rendesen nem is sejtik annak a lényegét, a miről könnyedén, meggondolás nélkül beszélnek. Beszélgetése második felében aztán rávezette az illetőt a szóban forgó dolog lényegére. Az ő tanítványa volt Plato. „Úgy állnak ők egymás mellett — írja Ranke — mint később Krisztus és keresztelő Szent János.” Soerates rideg, magába zárkózott, szinte askezikus élete sokban emlékeztet egy keresztény remetére. Valóban van benne valami az askezis, s a földöntúli elmélyedés szelleméből. Följegyezték róla, hogy egyszer egész éven át egy helyben állva, mozdulatlanul gondolkodott. Az erkölcs kegyetlen bírása ő, elhanyagolt külsejű, torzonborz ember, mint Keresztelő János Tízian vásznán. Mellette Platon elmélkedik, szabadon, komolyan, nem a kétségbeesés, hanem a remény geniusa lebeg körülte. Gondolatjait ihlet vezeti. Ajkán a szeretet tana. Nem az athéniekhez be-

szél, hanem a világhoz. Minden szavát, minden tettét a szeretet vezeti, művészeti felfogását is. „Szeretet az, a mivel a szépet felfogjuk.” Soerates nem a szeretet, hanem a bíráló ember. Ezért kellett meghalnia is, mert az athéni demokrata alkotmányra esipős megjegyzéseket tett. Meghalt 399-ben Kr. e. Huszonegy századdal azon esztendő előtt, melyet mi most irunk, s mely százados évfordulója a böles halálának, kinek tanait a világ 2000 esztendő után sem feledte el. Életét és halálát híven leírja a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 33. füzeté. A 12 kötetre tervezett nagy munkát Marczali Henrik egyet. tanár szerkeszti, s a legkiválóbb magyar szakemberek írják. A II. kötet, mely a görögök történetéből szól, Gyomlay Gyula nevével viseli homlokán. Egy kötet ára 8 frt. Egy füzeté 30 kr. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) és bármely hazai könyvkereskedésben.

— **Kölcsonkönyvtár.** Mű pártoló olvasó közörségünk szives figyelmébe ajánljuk a baresi könyvnyomda és könyvkereskedésben legújabbban létesített **magyar kölcsonkönyvtárt**, mely egyelőre közel 400 kötet könyvet tartalmaz melyről bátran elmondhatjuk, hogy a magyar irodalom gyöngyei, de képviselve van a külföldi remekirokból is. A magyar írókból képviselve van: **Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Herczeg Ferencz, Bródy Sándor, Pekár Gyula, Bársony, Gárdonyi G. Szomaházy, Beniczky-né,** a külföldi írók közül: **Ohnet, Feuillet, Daudet, Lindau, Theuriot, Prevost Groker, Cherbulies, Carmen Sylva** stb. stb. és a mit még különösen hangsúlyozni kívánunk, hogy a könyvtár fenn nevezett írók legjobb s legújabb műveit tartalmazza, mely a könyvkereskedésben kapható katalógusban megtekinthető. Kölcsondíj egy hónapra 50 kr. Egy hétre tehát mindössze 12 kr. esik, olyan csekély összeg ez, mely alkalmas ad a szerényebb állású egyéneknek is kitűnő könyvek olvasására, mely valóban a lelket gyönyörködteti. A kölcsonkönyvtárt ajánljuk ugy a vidéki, valamint helybeli olvasó közörségünk szives figyelmébe.

1181

899 SZ.

Árverési hirdetés.

Darány község előljárósága közhírré teszi, hogy a község és a ref. egyház közös tulajdonát képező **két korcsmaház** a hozzájuk tartozó földekkel együtt 1900 évi január 1-től kezdve 5 évi időtartamra **Darányban** a község hivatalos helyiségében **1899. augusztus hó 6-án** d. u. 2 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe adjatik.

Kikiáltási ár az egyik koresmára 400 frt, a másikra 500 frt, a melyeknek 10 00-a árverezni kívánók által az árverés megkezdése előtt bánat pénzül leteendő.

Bérlők az árverés befejezése után az évi bér 1/4 részét biztosítékul azonnal lefizetni tartoznak.

Egyébb feltételek a községi jegyzőnél megtudhatók.

Kelt Darányban, 1899. jul. 20.

Füzesi Lajos jegyző.

Topos János bíró.